

fot. Unibet

dach na tip-top

Nie wystarczy położyć na dachu pokrycie. Trzeba go jeszcze wykończyć. I to tak, żeby uszczelnić wszelkie połączenia i zapewnić tej konstrukcji jak najbardziej estetyczny wygląd. Warto też pomyśleć o elementach umożliwiających bezpieczne poruszanie się po nim.

■ Karol Gawron

Takie wykończenie dachu wydaje się nieco skomplikowane, ale nic bardziej mylnego – producenci pokryć i elementów dachowych oferują wszystkie niezbędne oraz uzupełniające akcesoria 1. Najwięcej jest akcesoriów ceramicznych i cementowych, gdyż ze względu na specyfikę pokryć dachowych z tych materiałów, najtrudniej zastosować tu jakieś zastępcze rozwiązania. Dla każdego dachu można wyliczyć standardowe elementy do wykończenia i szczególnego zabezpieczenia – bez względu na rodzaj zastosowanego pokrycia. Oczywiście, na szczegółowy zakres tego przedsięwzięcia będzie rzutował materiał pokrycia, kształt dachu oraz oczekiwany efekt końcowy tego fragmentu domu.

Wszystkie akcesoria dachowe można zaszerzować właściwie do kilku grup: uszczelniające, wentylujące, wykańczające, zapewniające bezpieczeństwo oraz ozdobne.

USZCZELNIANIE

To grupa najbardziej popularnych obróbek. Potrzebne są do wykańczania krawędzi szczytowych połaci oraz uszczelniania przejścia komina przez dach lub okien połaciowych i wyłazłów dachowych. Będą do tego potrzebne taśmy i listwy do obró-

bek wokół kominów oraz okien dachowych, wiatrownice, opierzenia wiatrownic oraz elementy chroniące ściany i okapy przed ewentualnymi zaciekami wody opadowej.

Taśmy i wywietrzniki kalenicowe chronią grzbiet kalenicy przed wilgocią.

Do uszczelniania miejsc przejścia komina przez połać oraz do odpowiedniego wykończenia lukarn i okien połaciowych również stosuje się taśmy oraz odpowiednio profilowane obróbki.

Kalenice można wykonać z gotowych elementów, wtedy możemy być pewni szczelności tego najwyższego punktu dachu. Natomiast opierzeniami dla wiatrownic uszczelnić można wykończone wcześniej krawędzie dachu.

Do zabezpieczania i uszczelniania koszy, czyli zagłębień na styku dwóch połaci dachowych, w których może zbierać się woda lub zalegać śnieg używa się **rynien koszowych** oraz pasów blachy.

WIETRZENIE

Ocieplone poddasze użytkowe ma swoje wymagania. Tak jak musi być nad nim odpowiednio wentylowany dach, tak i samo pokrycie również wymaga wietrzenia, żeby nie zbierała się pod nim zabójcza wilgoć 2. W tym celu stosuje

się taśmy do wentylacji kalenic i okapu, uszczelniające elementy wentylacji kalenic, elementy wentylacji okapu, dachówki wentylacyjne i wywietrzniki kalenicowe. Prawdłowo wykonany grzebień okapu powinien mieć kratkę wentylacyjną, która zapewni pod pokryciem wymagany dopływ powietrza i jednocześnie zabezpieczy ten otwór przed wizytami ptaków oraz gryzoni czy zagnieżdżaniem się owadów.

Taśmy uszczelniająco-wentylacyjne są metalowe, zaś profilowane wywietrzniki wyłącznie z tworzyw sztucznych (polipropylen lub PVC).

PRAKTYCZNA KOSMETYKA

Kalenice i naroża można wykończyć gąsiorami. Gąsiorami mogą być początkowe, podstawowe, łączące i muszą mieć zakończenia (najczęściej denka z PVC). O elementach wykańczających (i jednocześnie uszczelniających) typu grzebień dla okapu i kalenicy wspomnieliśmy wcześniej. W zasadzie do tej grupy powinniśmy zaliczyć również wszelkie produkty, które sprawiają, że wykończenie dachu nazwiemy ozdobnym. Będą to wszelkiego rodzaju iglice, kopuły, artystyczne ornamenty, elementy wykończenia lukarn i okien mansardowych.

- 2** Wentylowane wykończenie kalenicy sprzyja przewietrzaniu powierzchni pod pokryciem (fot. Lafarge Dachy (Braas)) ▲
- 1** Akcesoria dachowe estetycznie wykańczają dach i są niezwykle użyteczne (fot. Klöber) ◀
- 3** Dla kominiarza wygodny wyłaz oraz ławy i stopnie kominiarskie (fot. Klöber) ▶

Taką ozdobną blacharkę najczęściej wykonuje się z blachy miedzianej (nie wymaga konserwacji!) lub tytalcynku – najmniej trwała będzie ze stali ocynkowanej.

Gąsiorzy dobierzemy z ceramiki, cementu, metalu lub profilowane z PVC. Do pokryć bitumicznych dobiera się elementy metalowe lub z tworzyw sztucznych.

BEZPIECZNIE DŁA I POD...

W kontekście dachu, abstrahując w tym momencie od jego konstrukcji, bezpieczeństwo trzeba rozpatrywać w potrójnym znaczeniu: bezpiecznego poruszania się po dachu, bezpieczeństwa dla pokrycia dachowego i bezpiecznego przebywania pod dachem, szczególnie, gdy leje deszcz lub jest odwilż, a na połaciach zalega jeszcze śnieg.

Dach wcale nie musi być bardzo stromy, żeby mieć kłopoty z poruszaniem się po nim (i wcale nie chodzi tu o ekstremalne doświadczenia osób tej zimy odśnieżających dachy). Dach przecież wymaga okresowych kontroli, które wykażą czy potrzebuje on konserwacji, czy też może wszystko jest w porządku, co nie zawsze da się stwierdzić na podstawie dokonywanej z daleka lustracji. Kominiarz akrobatą też nie jest... **3**

Do chodzenia po dachu służą stopnie oraz ławy kominiarskie, do takich „uchwytów bezpieczeństwa” zaliczamy również klamry i haki, w które mogą być wyposażone np. dachówki czy gąsiorzy. Są to naprawdę przemyślane „gadżety”, w które powinno się wyposażać dach, aby czuć się na nim bezpiecznie.

Z kolei poprawnie zaprojektowany i wykonany system uchwytów oraz stopni umożliwi poruszanie się po dachu wykonanym z lekkich, podatnych na uszkodzenia mechaniczne pokryć dachowych do których należą m.in. blachy i blachodachówki. Pokrycie będzie również bezpieczniejsze i trwalsze, jeżeli do montażu zastosujemy odpowiednie gwoździe oraz wkręty samonawiercające ze szczelnymi podkładkami.

Inne elementy przewidziano dla zapewnienia bezpieczeństwa przed osuwającym się z dachu śniegiem. I nie powinno się o nich zapomnieć, gdy dach pokryty jest gładką blachą, blachodachówką bez posypki (która przeciwdziała osuwaniu się śniegu), a także powlekany (glazurowanymi) dachówkami ceramicznymi lub cementowymi. Zwały, w przypadku odwilży bardzo ciężkiego, śniegu mogą zsunąć się nagle i z wielkim impetem uderzyć w stojącego na dole człowieka, przebiegającego psa czy zaparkowany samochód.

Staną mu wówczas na drodze belki przeciwnieźne, może go też zatrzymać łąwa kominiarska. Poprawny system odwodnienia dachu zabezpieczy przed laniem się strug deszczu na głowę, elewację domu i nie rozmoczy się teren wokół niego.

PODEJŚCIE SYSTEMOWE

Niektórzy producenci dachówek ceramicznych i cementowych w ramach swoich rozwiązań systemowych oferują specjalnie „wyposażone” dachówki lub współgrające z nimi elementy pokrycia dachowego.

Do dachówek ceramicznych można dobrać np. świetliki o kształtach poszczególnych dachówek, dachówki boczne, wentylacyjne z sitem, płytki okładzinowe do układania na pionowych powierzchniach graniczących z dachem.

Dach pokryty dachówkami cementowymi można uzupełnić o dachówki krańdziowe, wywietrznikowe, kalenicowe, półówkowe lub podwójne. Gąsiorzy mogą być (poza podstawowym) początkowe – do kalenicy prostej, trójkątowe i czwórniki – do dachu kopertowego, końcowe i ozdobne.

Dla różnych pokryć dachowych trzeba zastosować odpowiednie akcesoria i detale uzupełniające.

Takie, jak to w firmach nazywają, systemowe podejście sprawi, że dach wykończony zostanie w tej samej kolorystyce i stylistyce co pokrycie. Poza tym, elementy takiego systemu montuje się szybciej, a to, że z założenia tworzą „całość” czyni dach trwalszym.

Niektórzy mogą słusznie oponować, że zastosowanie akcesoriów systemowych jest droższe, niż użycie – w niektórych przypadkach – alternatywnych detali. I jest to prawda. Dobry dekarz poradzi sobie i na miejscu wykona zabezpieczenia koszy, uszczelnienie przejścia komina przez połać czy ochronny pas podrynowy. Niektóre metalowe elementy profilowane da się zastąpić tańszymi z tworzywa sztucznego. Można też do uszczelnienia połączeń posłużyć się silikonem i samoprzylepnymi taśmami uszczelniającymi. Jednak nawet najlepiej wykonane tą metodą orynnowanie nie będzie tak trwałe i eleganckie, jak oryginalny system. n

RADOSZ METALOPLASTYKA
ZAKŁAD KONSERWACJI ZABYTKÓW

Radosz Metaloplastyka
Zakład Konserwacji Zabytków
ul. Odrzańska 2/3, 50-113 Wrocław
tel. 071 341 02 98
faks 071 325 80 10
tel. kom. 0 601 742 691
www.radosz.com.pl
e-mail: biuro@radosz.com.pl

Zakład wykonuje usługi w zakresie konserwacji zabytków z metali:

- hełmy wież, kopuły
- lukarny, okna mansardowe
- kule, iglice, chorągiewki
- ornamenty architektoniczne z blach miedzianych i cynkowych
- artystyczne obróbki blacharskie

ORNAMENTY ARCHITEKTONICZNE

INFO RYNEK

plutek śniegowy: 30-40 zł/m.b.
ława kominiarska ok. 140 zł/m.b.
stopień kominiarski: 40-65 zł/szt.
podest ławy kominiarskiej: 35-100 zł/szt.
śniegołap (służy rozbijaniu warstw śniegu): 4-10 zł/szt.
dachówka świetlikowa: 45-70 zł/szt.

taśmy uszczelniające

do klejenia membran dachowych:
ok. 3,50 zł/m.b.
pod gąsiora (szczotka): ok. 30 zł/m.b.
do kosza: ok. 10 zł/m.b.
połączenia koszy:
30-35 zł/m.b. (alumiuniowa),
ok. 45 zł/m.b. (miedziana)
połącze ze ścianą i kominem:
ok. 65 zł/m.b. (alumiuniowa),
ok. 80 zł/m.b. (miedziana)
wentylacyjno-uszczelniające kalenicę i grzbiet dachu
alumiuniowa: 35-40 zł/m.b.
olowiana: 50-55 zł/m.b.
miedziana: 50-60 zł/m.b.

akcesoria

do dachówek ceramicznych dachówka
kalenicowa: 20-25 zł/szt.
kalenicowa wentylacyjna: 15-25 zł/szt.
wentylacyjna: 25-30 zł/szt.
z wyjściem wentylacyjnym: ok. 325 zł/szt.
(kominiek + podstawa + rura przyłączeniowa)
antenowa: 150-200 zł/szt.

gąsior

początkowy/końcowy: ok. 35 zł/szt.
wentylacyjny: 18-20 zł/szt.
zamknięcie gąsiora podstawowego: ok. 15 zł/szt.
wentylacyjnego: ok. 45 zł/szt.
trójkąt początkowy/końcowy: 180-230 zł/szt.

do dachówek cementowych dachówka

kalenicowa: 30-45 zł/szt.
krawędziowa: ok. 18 zł/szt.
krawędziowa mansardowa, kątowa: ok. 65 zł/szt.
wentylacyjna: ok. 35 zł/szt.
z wyjściem wentylacyjnym: ok. 150 zł/szt.
antenowa: 110-120 zł/szt.
pod stopień/ławę kominiarską: 30-35 zł/szt.

gąsior

początkowy/końcowy: ok. 50 zł/szt.
łączyjący: ok. 70 zł/szt.
zakończenie gąsiora: 20-25 zł/szt.
trójkąt: ok. 100 zł/szt.

do gontów bitumicznych

papa podkładowa pod gonty: 9-13 zł/m²
papa koszowa: ok. 30 zł/m²
wywietrznik: ok. 70 zł/szt.

do blachodachówek

gąsior: 55-60 zł/szt.
wiatrownica: 15-30 zł/m.b.
pas nadrynnowy 15-25 zł/m.b.
rynna koszowa: 25-40 zł/m.b.
denko: ok. 12 zł/szt.

do blach płaskich

gąsiora trapezowe (do blachy trapezowej) z blachy powlekanej: ok. 20 zł/m.b.
z blachy alucynkowej: ok. 20 zł/m.b.

pozostałe ceny

wspornik:
pod belkę śniegową 20-25 zł/szt.
łaty gąsiorowej: 3,5-4 zł/szt.
spink:
do mocowania dachówek zakładkowych: ok. 1,15 zł/szt.
do mnicha-mniszki: ok. 2,50 zł/szt.

uchwyty:

do dachówki podstawowej: 0,18-0,20 zł/szt.
do dachówki uciętej: 1,80-1,90 zł/szt.
do gąsiora: 1,15-1,16 zł/szt.
do łat kalenicowych i grzbietowych: 5-9 zł/szt. (stały), 11-12 zł/szt. (o regulowanej wysokości)
do drabinki przeciwśnieżnej (1 szt. na krokiew): 15-30 zł/szt.
odgromu kalenic: 2-2,5 zł/szt.
odgromu połaci: 4-9,5 zł/szt.

kłamy do gąsiorów:

ok. 1,50 zł/szt.
grzebień okapu: ok. 25 zł/m.b. (z listwą wentylacyjną)
siatka ochronna okapu (zabezpieczająca szczelinę wentylacyjną okapu): ok. 12 zł/m.b.

wkręty:

0,25 zł/szt.
gwoździe dekarskie: 0,25-0,3 zł/szt.
gwoździe blacharskie: ok. 0,15 zł/szt.
ozdoby kalenicowe od ok. 110 zł/szt.

Firmy:

ALPODACH	068 470 49 95	www.alpodach.pl
CREATON (dystrybutor Arkadiusz Mokwa)	0601 610 652	www.creaton.pl
FABRYKA CERAMIKI BUDOWLANEJ	062 730 19 88	www.kafłarnia.com.pl
HPI POLSKA	022 863 40 34	www.mage.com.pl
IBF POLSKA	075 732 40 31	www.ibf.pl
ICOPAL	043 823 41 11	www.icopal.pl
KLÖBER POLSKA	071 782 03 60	www.kloeber.pl
LAFARGE DACHY (BRAAS)	077 541 20 40	www.braas.pl
LAFARGE DACHY (RUPPCERAMIKA)	048 675 05 15	www.ruppceramika.pl
LEIER	055 272 32 12	www.leier.pl
LINDAB	022 489 88 44	www.lindab.pl
MARTENS	095 749 30 23	www.martens.it.pl
METROTILE POLSKA	061 663 36 95	www.metrotile.com.pl
OPAK-MET	052 355 09 00	www.opakmet.com.pl
PLANNJA	022 814 10 60	www.plannja.com.pl
PRODACH	068 382 33 41	www.prodach.com.pl
RADOSZ METALOPLASTYKA	071 341 02 98	www.radosz.com.pl
RUUKKI POLSKA	0801 11 33 11	www.ruukki.com.pl
SATJAM (Przedstawiciel w Polsce Kamil Ezzat)	0503 111 896	www.satjam.cz
STEMA	022 840 32 04	www.stema.pl
TEGOLA POLONIA	042 636 24 42	www.tegola.pl
UNIBET-PAWEŁ ADAMOWSKI	068 322 75 05	www.unibet.com.pl
WA-BIS	041 381 24 21	www.wabis.com.pl
WIENERBERGER	022 514 21 00	www.wienerberger.pl

— ceny brutto —